

חולבים את הרפתן

סימה קדמון - ידיעות אחרונות, שישי 12.8.2011

שתי רפורמות גדולות, אחת בתקופתו של ישראל כץ כשר החקלאות והשנייה בעת כהונתו של שלום שמחון.

החוק, שאושר רק באפריל, קבע מחיר מטרה, שעל בסיסו השקיעו הרפתנים בפיתוח הרפתות.

ונהנה עוד חוסר צדק: מחוקקים חוק מאשרים אותו, ואז, אחרי שלושה שבועות וחמישה מפגשים של ועדת קדמי - מחליטים לשנות אותו. וכל זה למה? בגלל החזירות. לא של הרפתנים, אלא של המחלבות והרשתות.

אבל קיים העניין הערכי: מדובר במערכת יצרנית מפוארת. ענף החלב הישראלי הוא מופת בכל העולם. תוך כמה שנים מרגע שהחוק יעבור, ייעלמו הרפתות הקטנות, ואיתן גם הפרנסה של מאות משפחות. "אם היינו שומעים רק לכלכלנים", אומר הרפתן הכי מפורסם במדינה, השר בוגי יעלון, לא היינו מיישבים את הנגב. אבל הרי יש שיקולים נוספים. 80% מהרפתות נמצאות בפריפריה - בנגב, בערבה, בבקעת הירדן, בעוטף עזה, בגליל. אסור להשאיר את ההחלטות בידי אלה שמחשיבים רק את השיקול הכלכלי.

יעלון מתכוון לפקידי האוצר שמנסים כבר שנים לבטל את הייצור המאורגן והמכסות ולעבור לייבוא. עוד סוג של הפרטה. לא מעניין אותם שימור הרפתן הישראלי, נכס לאומי שנבנה במשך עשרות שנים. לא מעניין אותם אם מחר יתרחש משבר בייבוא ולא יהיה חלב טרי, שלא לדבר על התדמית של המעשה הזה, הרפתנים לא נתפסים בציבור כטייקונים. הם נתפסים כמלח הארץ. שוב תיחשב ממשלת נתניהו כמי שאינה דואגת לאזרח הפשוט אלא למתעשרים.

בישיבת הממשלה האחרונה הביעו שרים את הסתייגותיהם. המתנגדים להצעה הם ישראל ביתנו הבית היהודי, וגם אורית נוקד (שרת החקלאות) ומתן וילנאי מהעבודה.

בליכוד התנגדו השרים כץ, כחלון, לבנת, בגין, ארזן וכמובן, יעלון. ונתניהו? הוא שוב מזגוג, שוב עושה דברים בהיסטוריה. שוב נשען על פקידי האוצר. על הראש ולא על הלב. ושוב, בתקופה חברתית כל כך רגישה, בוחר לפגוע בחוליה החלשה. אז מה הפלא שהעם דורש צדק חברתי. ■

הצעת הפשרה שמתגבשת בין משרד האוצר והתמ"ת, אומרת שצריך לפתוח את שוק החלב לייבוא גבינות קשות ושל אבקת חלב בכמויות גדולות.

יש בהצעה כל כך הרבה חוסר צדק, שקשה להחליט ממה להתחיל. ההחלטה באה אחרי עליית מחירי הקוטג', אבל היא פוגעת רק בחוליה החלשה ביותר בשרשרת המזון הזאת, ברפתנים - אנשים שאין להם שום קשר לעליית המחירים.

יש בהצעה כל כך הרבה חוסר צדק, שקשה להחליט ממה להתחיל. ההחלטה באה אחרי עליית מחירי הקוטג', אבל היא פוגעת רק בחוליה החלשה ביותר בשרשרת המזון הזאת, ברפתנים - אנשים שאין להם שום קשר לעליית המחירים

התמורה שהם מקבלים בעבור החלב שהם מייצרים לא השתנתה ונשארה קצת יותר משני שקלים לליטר, לכל היותר (תלוי באיכותו).

בכל מקרה, לא מדובר ברווח שהופך את הרפתן לטייקון. ליתר דיוק: שכרו של עובד בענף הרפת עומד על 7,000 עד 9,000 שקלים. מדובר במשק מתוכנן, עם מכסות שנקבעות על ידי המדינה, וכל זה אחרי

